

SAOPĆENJE

FIRST RELEASE

Obavezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

GODINA/YEAR VII

SARAJEVO, 31.06.2024.

BROJ/NUMBER 7

POLJOPRIVREDA, OKOLIŠ I REGIONALNE STATISTIKE AGRICULTURE, ENVIRONMENT AND REGIONAL STATISTICS

PROIZVODNJA MLIJEKA I MLIJEČNIH PROIZVODA U 2023. GODINI PRODUCTION OF MILK AND DAIRY PRODUCTS IN 2023

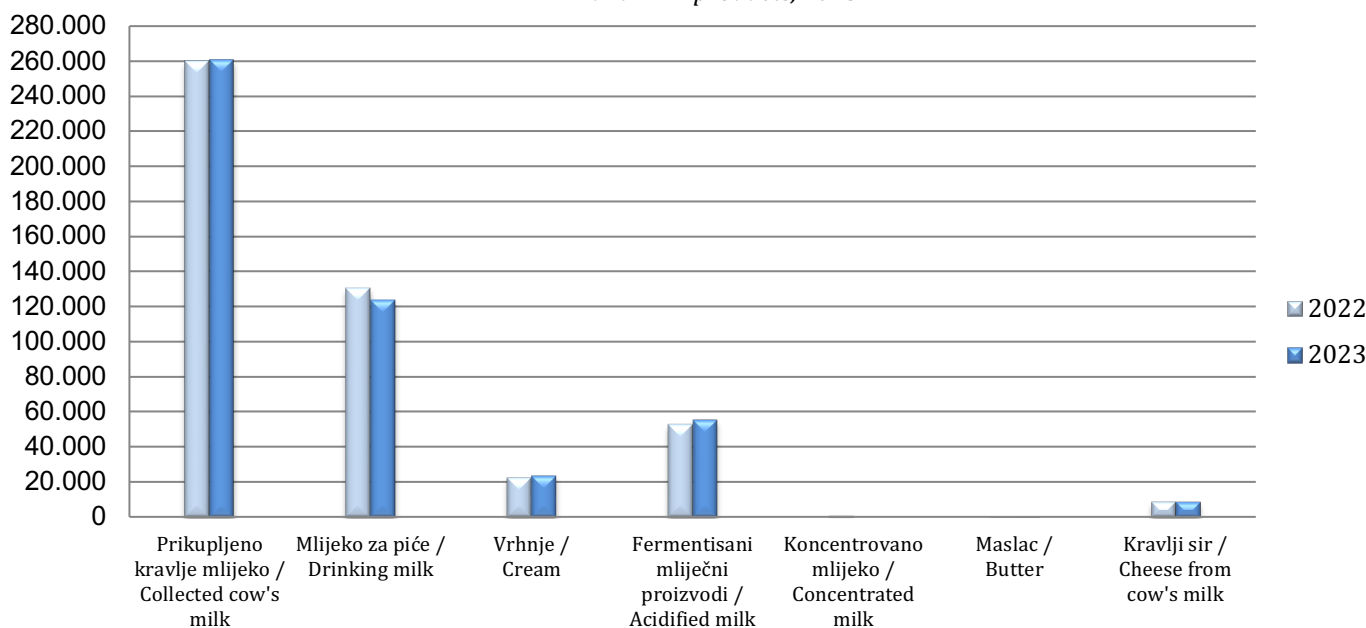
U 2023. godini ukupna količina prikupljenog kravljeg mlijeka bila je veća za 0,5% u odnosu na 2022. godinu. Proizvodnja mlijeka za piće bila je manja za 4,9%, dok je proizvodnja vrhnja bila veća za 5,0%, fermentisanih mliječnih proizvoda za 4,8%, putera i ostalih žuto-masnih proizvoda za 12,9% i kravljeg sira za 3,3% u odnosu na isti period 2022. godine.

In 2023 the total amount of collected cow's milk increased by 0,5% in relation with the 2022. Production of drinking milk decreased by 4,9%, while the production of cream increased by 5,0%, acidified milk by 4,8%, butter and other yellow fat products by 12,9% and cow's cheese by 3,3% in relation with the same period of 2022.

Ukupna količina mliječne masti u kravljem mlijeku bila je manja za 0,4%, dok je ukupna količina mliječnih proteina bila je veća za 0,6% u odnosu na isti period 2022. godine.

The total amount of milk fat in cow's milk decreased by 0,4%, while the total amount of milk protein increased by 0,6% in relation with the same period of 2022.

Mlijeko i mliječni proizvodi, 2023 Milk and milk products, 2023

Mlijeko i mliječni proizvodi, 2023
Milk and milk products, 2023

	Količina, t <i>Quantities t</i>		Indeksi/Indices	
	2022	2023	<u>2023</u> 2022	
	Prikupljeno mlijeko <i>Collected milk</i>			
Prikupljeno kravlje mlijeko	259.524	260.763	100,5	<i>Collected cow's milk</i>
Prikupljeno ovčje mlijeko	z	z	z	<i>Collected ewe's milk</i>
Prikupljeno kozje mlijeko	z	z	z	<i>Collected goat's milk</i>
	Proizvedeni mliječni proizvodi <i>Obtained milk products</i>			
Mlijeko za piće, ukupno	130.583	124.209	95,1	<i>Drinking milk, total</i>
Punomasno mlijeko - pasterizovano	1.444	1.347	93,3	<i>Whole milk - pasteurized</i>
Punomasno mlijeko - sterilizovano	-	-	-	<i>Whole milk - sterilized</i>
Punomasno mlijeko - UHT	1.328	237	17,8	<i>Whole milk - uperized</i>
Djelimično obrano mlijeko- pasterizovano	28.756	30.238	105,2	<i>Semi-skimmed milk - pasteurized</i>
Djelimično obrano mlijeko- sterilizovano	-	-	-	<i>Semi-skimmed milk - sterilized</i>
Djelimično obrano mlijeko- UHT	98.752	92.294	93,5	<i>Semi-skimmed milk - uperized</i>
Obrano mlijeko- pasterizovano	236	-	-	<i>Skimmed milk - pasteurized</i>
Obrano mlijeko - sterilizovano	-	-	-	<i>Skimmed milk - sterilized</i>
Obrano mlijeko - UHT	29	52	179,3	<i>Skimmed milk - uperized</i>
Mlaćenica	64	55	85,9	<i>Buttermilk</i>
Vrhnje	22.873	24.020	105,0	<i>Cream</i>
<= 29% mliječne masti	22.019	23.105	104,9	<i><= 29% milk fat</i>
> 29% mliječne masti	854	915	107,1	<i>> 29% milk fat</i>
Fermentisani mliječni proizvodi	53.291	55.830	104,8	<i>Acidified milk</i>
sa aditivima	9.489	11.066	116,6	<i>with additives</i>
bez aditiva	43.801	44.765	102,2	<i>without additives</i>
Koncentrovano mlijeko	1.095	-	-	<i>Concentrated milk</i>
Mliječni proizvodi u prahu	-	-	-	<i>Powdered milk products</i>
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi	1.701	1.920	112,9	<i>Butter and other yellow fat products</i>
Maslac	191	240	125,7	<i>Butter</i>
Ostali žuto-masni proizvodi	1.511	1.680	111,2	<i>Other yellow fat products</i>
Sir kravli	8.864	9.153	103,3	<i>Cow's cheese</i>
Sir ovčji	z	z	z	<i>Ewe's cheese</i>
Sir kozji	z	z	z	<i>Goat's cheese</i>
Sir od miješanog mlijeka	24	36	150,0	<i>Mixed milk cheese</i>
Sir meki	1.923	1.923	100,0	<i>Soft cheese</i>
Sir polumeki	314	299	95,2	<i>Medium-soft cheese</i>
Sir polutvrđi	541	557	103,0	<i>Medium-hard cheese</i>
Sir tvrdi	1.117	1.112	99,6	<i>Hard cheese</i>
Sir ekstra tvrdi	32	123	384,4	<i>Extra hard cheese</i>
Sir svjež	5.003	5.218	104,3	<i>Fresh cheese</i>

Surutka, ukupno

21.439

19.884

92,7

Whey, total

Sadržaj mliječne masti u glavnim mliječnim proizvodima, 2023
Milk fat content in main dairy products, 2023

	Količina, t Quantities t		Indeksi/Indices	
	2022	2023	<u>2023</u> 2022	
	Prikupljeno mlijeko <i>Collected milk</i>			
Prikupljeno kravlje mlijeko	10.130	10.091	99,6	<i>Collected cow's milk</i>
Prikupljeno ovčje mlijeko	z	z	z	<i>Collected ewe's milk</i>
Prikupljeno kozje mlijeko	z	z	z	<i>Collected goat's milk</i>
	Proizvedeni mliječni proizvodi <i>Obtained milk products</i>			
Mlijeko za piće, ukupno	3.629	3.412	94,0	<i>Drinking milk, total</i>
Mlaćenica	0	0	83,3	<i>Buttermilk</i>
Vrhnje	4.326	4.559	105,4	<i>Cream</i>
Fermentirani mliječni proizvodi	1.724	1.742	101,0	<i>Acidified milk</i>
Koncentrirano mlijeko	63	-	-	<i>Concentrated milk</i>
Mliječni proizvodi u prahu	-	-	-	<i>Powdered milk products</i>
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi	862	950	110,2	<i>Butter and other yellow fat products</i>
Maslac	158	199	125,9	<i>Butter</i>
Ostali žuto-masni proizvodi	704	752	106,8	<i>Other yellow fat products</i>
Sir kravlji	1.450	1.437	99,1	<i>Cow's cheese</i>
Surutka, ukupno	3	3	86,7	<i>Whey, total</i>

Sadržaj proteina u prikupljenom mlijeku, 2023

Milk protein content in collected milk, 2023

	Količina, t Quantities t		Indeksi/Indices	
	2022	2023	<u>2023</u> 2022	
Prikupljeno kravlje mlijeko	8.667	8.716	100,6	<i>Collected cow's milk</i>
Prikupljeno ovčje mlijeko	z	z	z	<i>Collected ewe's milk</i>
Prikupljeno kozje mlijeko	z	z	z	<i>Collected goat's milk</i>

z - povjerljiv podatak

"-" - nema pojave

1) - index veći od 500

* - korigovan podatak

z - confidential data

"-" - no occurrence

1) - index exceeds 500

* - corrected data

Metodološka objašnjenja

Podaci o prikupljenom kravljem, ovčjem i kozjem mlijeku i dobivenim mliječnim proizvodima dobiveni su agregiranjem podataka na osnovu uporedivih godišnjih statističkih istraživanja koja provode entitetske statistike i Distrikt Brčko.

Istraživanje se provodi izvještajnom metodom i obuhvata sva preduzeća/mljekare koje se bave prikupljanjem i preradom svih vrsta mlijeka i proizvodnjom mliječnih proizvoda.

Podatke o prikupljanju kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka i proizvodnji mliječnih proizvoda izvještajne jedinice daju putem obrasca, na osnovu knjigovodstvenih podataka.

Definicije

Mlijeko za piće čine sirovo mlijeko, punomasno mlijeko, djelimično obrano mlijeko i obrano mlijeko. Ovo mlijeko ne sadrži aditive.

Pavlaka je proizvod za direktnu upotrebu i može sadržavati manje ili više od 29% mliječne masti.

Fermentirani mliječni proizvodi su jogurt, kiselo mlijeko acidofilno mlijeko i ostali fermentirani mliječni proizvodi.

Koncentrovano mlijeko je proizvod dobijen djelimičnom eliminacijom vode iz punomasnog, djelimično obranog ili obranog mlijeka. Također obuhvata i ispareno (dehidrirano) mlijeko (zagrijavano) i koncentrovano mlijeko sa dodatkom šećera. Uključuje i koncentrovano mlijeko korišteno za proizvodnju čokoladnih mrvica.

Mliječni proizvodi u prahu su proizvodi dobijeni eliminacijom vode iz pavlake, punomasnog, djelimično obranog ili obranog mlijeka, mlaćenice i zakiseljenog (fermentiranog mlijeka).

Maslac i drugi žuto-masni proizvodi čine tradicionalni maslac, otopljeni maslac, ulje maslaca i drugi proizvodi (kajmak i mliječni namazi) sa sadržajem mliječne masti većim od 82%.

Kravljji sir predstavljaju svi mekani, polutvrđi, tvrdi i ostali sirevi proizvedeni od kravljeg mlijeka, isključujući topljeni sir.

Notes on methodology

The data on collected of cow's, ewe's and goat's milk and milk products obtained are result of agregation of comparable data from yearly statistical surveys conducted by the two statistical offices on the Entity level and by the Bureau in Brcko District.

The survey is conducted by reporting method and covers all enterprises/dairies which are collecting and processing all types of milk and milk products.

Reporting units submit the data on collecting cow's, ewe's and goat's milk and production of milk products using form, on the base of accounting data.

Definitions

Drinking milk are raw milk, whole milk, partly skimmed milk and skimmed milk. This milk contains no additives.

Cream is a product for direct use, and may contain less or more than 29% of milk fat.

Fermented milk products are yogurt, sour milk, acidophilus milk and other fermented dairy products.

Concentrated milk is product obtained by partial elimination of water, from whole milk, semi-skimmed or skimmed milk only. It also includes evaporated milk (heat-treated) and concentrated milk with added sugar. It also includes concentrated milk used for the manufacture of chocolate crumb.

Powdered dairy products are products obtained by eliminating water from cream, whole, semmi-skimmed or skimmed milk, buttermilk and acidified milk.

Butter and other yellow fat products are traditional butter, melted butter, butter oil and other products (reduced-fat butter and dairy spreads) with milk fat content more than 82%.

Cheese from cow's milk are all soft, semi-hard, hard and other cheese manufactured from cow's milk, excluding processed cheeses.

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe/Responsible persons:

Lidija Lukić, šefica odsjeka za statistiku poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
Lidija Lukic, Head of Agriculture, Forestry and Fishery Statistics Department

Vesna Čužić, direktorica
Vesna Čužić, Director

Saopćenje priredio: Ljubiša Eskić
Prepared by: Ljubisa Eskic

Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.
Please consider the environment before printing this document.